

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 66 och 67 §§ vägtrafiklagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en förutsättning för beviljande av tillstånd att inrätta en bilskola skall vara att sökanden är lämplig för branschen. Samtidigt föreslås att inrättandet av bilskolor skall befrias från behovsprövning. Om de begränsningar som gäller antalet bilskolor i landet upphävs, är inrättandet av nya skolor inte längre bundet till det beräknade behovet av undervisning. Det föreslås att bilskoleverksamheten fortfarande skall vara bero-

ende av tillstånd. För att en person skall få arbeta i branschen krävs att han har förvärvat yrkesskicklighet genom utbildning och arbetserfarenhet inom området, att hans personliga egenskaper är lämpliga och att han är solvent. Av en företagare inom branschen fordras också företagartutbildning.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 1994.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt vägtrafiklagen (267/81) krävs det tillstånd för att bedriva bilskoleverksamhet. Ett villkor för att tillstånd att hålla bilskola skall beviljas är att sökanden anses ha förutsättningar att hålla bilskola och att det enligt trafikministeriets allmänna anvisningar prövas vara påkallat och ändamålsenligt att skolan inrättas (66 §).

De krav som för närvarande ställs på tillståndshavaren är relativt allmänna. Kravet på utbildning inom branschen gäller närmast den som ansvarar för undervisningsverksamheten.

Enligt de anvisningar som trafikministeriet meddelat får tillstånd att hålla bilskola bifallas förutsatt att det maximiantal bilskolor inte överskrids, som beräknats utgående från antalet nya körkort av klass B eller C som beviljats i det polisdistrikt som utgör bilskoleområdet.

Eleverna i bilskolorna består främst av den åldersklass som årligen uppnår körkortsåldern. Undervisningen avser körkort för personbil

och lastbil. Antalet elever som deltar i undervisningen för motorcykelkörkort är litet.

Behovsprövningen togs i bruk på grund av behovet att styra bilskolornas placering ändamålsenligt, enligt efterfrågan på undervisning, utan att ändå öka antalet bilskolor. Numera när åldersklasserna har krympt och efterfrågan på undervisning därför har minskat finns det inte längre ett likadant behov att påverka placeringen av bilskolorna. Den beräknade minskningen i behovet av undervisning har också lett till att det blivit betydligt svårare för nya företagare att etablera sig i branschen. Till följd av behovsprövningen har bilskolebranschen blivit sluten.

Det föreslås att behovsprövningen frångås eftersom de skäl som på sin tid motiverade ibruktagandet av den inte längre finns. Den tilltagande konkurrens som följer av att tillträdet till branschen underlättas ger större möjligheter att utveckla verksamheten. För att garantera en viss minimistandard på undervisningen föreslås att verksamheten fortfarande regleras ingående och bibehålls formbunden.

Det föreslås att bilskoleverksamheten fortfarande skall vara beroende av tillstånd i synnerhet med anledning av den tillsynsmöjlighet som detta medför. Genom tillståndssystemet är det också möjligt att ställa vissa minimikrav på dem som börjar arbeta i branschen.

Det föreslås att ett tillstånd att arbeta i branschen skall grunda sig på lämplighetsprövning. Erhållande av tillstånd förutsätter att sökanden har genom yrkesutbildning och arbetserfarenhet förvärvat yrkesskicklighet, personlig lämplighet samt att sökanden är solvent. Om den som söker tillstånd är en juridisk person, gäller kraven på yrkesskicklighet och personliga egenskaper den föreståndare som ansvarar för undervisningen.

Trafiklärarutbildningen föreslås fortfarande utgöra grundutbildningen i branschen. Denna utbildning skall kompletteras med utbildning i företagsledning och fördjupad pedagogisk utbildning inom ämnesområdet, som ger bilskoleföreståndaren färdighet att leda en ekonomiskt lönsam bilskoleverksamhet samt grundfärdigheter i att leda personalen och utveckla undervisningsverksamheten. Undervisningen skall ske i perioder och gälla ekonomi, företagsledning, bilskoleföreståndarens arbetsuppgifter och ansvaret för utvecklingen av undervisningen. Genom beslut av trafikministeriet meddelas närmare bestämmelser om den tilläggsutbildning som krävs. Det föreslås att det av den som söker sig till branschen krävs att han har arbetat som trafiklärare. Närmare stadganden om kraven på arbetserfarenhet utfärdas genom förordning.

Lämpliga personliga egenskaper avses åtminstone förutsätta tillförlitlighet, ett gott anseende samt att personen i fråga inte har gjort sig skyldig till vissa förseelser. Sökanden får åtminstone inte ha allvarliga eller upprepade förseelser på sitt konto. Grundutbildningen i sig gallrar redan delvis bort personer som inte lämpar sig för branschen. Det föreslås att den som vill idka bilskoleverksamhet också måste ha ekonomiska förutsättningar för detta. Närmare stadganden utfärdas genom förordning.

Enligt förslaget skall tillståndsmyndigheten ha behörighet att återkalla tillstånd att hålla bilskola. Tillståndsmyndigheten skall också ha rätt att tilldela varningar om förseelserna är ringa.

Utän tillstånd att hålla bilskola skall det fortfarande vara möjligt att meddela förarundervisning i samband med sådan yrkesutbild-

ning för förare som sker under utbildningsstyrelsens tillsyn, samt i inrättningar som utbildar trafiklärare.

2. Beredningen av propositionen och bilskoleverksamheten i andra länder

Förslaget grundar sig på ett betänkande av en arbetsgrupp (trafikministeriets publikationer 23/90) vars förslag vann ett allmänt understöd. Suomen Autokoululiitto ry som deltog i arbetet motsatte sig sloandet av behovsprövningen.

I Norden och i det övriga Europa är bilskoleverksamheten allmänt beroende av tillstånd. Behovsprövningen tillämpas endast i Finland. I Norge sloades behovsprövningen på 1960-talet när det ansågs att den hämmade utvecklingen av undervisningsverksamheten. Både i Norge och Sverige krävs särskild utbildning av dem som är bilskoleföreståndare.

I Finland fogades kravet på företagaru- utbildning till förutsättningarna för erhållande av tillstånd för godstrafik i samband med revisionen av tillståndssystemet år 1991. Även inom persontrafiken förbereds ett ibruktagande av motsvarande utbildningskrav inom 1993.

EG-lagstiftningen innehåller inga bestämmelser om saken.

3. Propositionens ekonomiska verkningar

Förändringen i tillståndssystemet befrämjar utvecklingen i branschen till fördel för den som begagnar bilskoletjänster. Ökande konkurrens i yrket inom ramen för den lagstiftning som gäller branschen ger möjligheter att förbättra undervisningens kvalitet och servicen samt att erbjuda mångsidigare tjänster. Den tilltagande konkurrensen torde också bidra till att hejda den höjning av bilskoleavgifter som förorsakas av mervärdesskatt.

Kravet på företagaru- utbildning medför tilläggskostnader. Avsikten är att den som utbildar sig skall stå för kostnaderna. Kursen skall genomföras i form av en närundervisningsperiod som pågår i sex veckor samt distansundervisning inom loppet av högst ett år i enlighet med ett förslag som den arbetsgrupp vid trafikministeriet som utrett ärendet har framställt (trafikministeriets publikationsserie

35/92). Eftersom undervisningsplan saknas kan kostnaderna för utbildningen ännu inte uppskattas. För närvarande kostar det ca 8 500 mk att delta i en sådan företagarkurs som fordras inom godstrafiken.

4. Närmare stadganden och föreskrifter

Närmare stadganden om förutsättningarna för beviljande av tillstånd att hålla bilskola, ansökan om och förnyande av tillstånd samt om organiseringen och övervakningen av verksamheten skulle utfärdas genom förordning. Trafikministeriet skulle ha rätt att separat

meddela föreskrifter om hur yrkesskickligheten skall visas.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1994.

Då behovsprövningen frångås kommer antalet av bilskolor ökas. För att förhindra en oproportionellt stor och plötslig ökning av bilskolor föreslås det att trafikministeriet under åren 1994—1995 kan meddela föreskrifter om maximiantalet nya tillstånd att hålla bilskola.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 66 och 67 §§ vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 66 och 67 §§ vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/81) som följer:

66 §

Tillstånd att hålla bilskola

Förarutbildning ges i bilskola, om inte något annat stadgas nedan.

Länsstyrelsen beviljar tillstånd att hålla bilskola. Tillstånd att hålla bilskola beviljas om sökanden med hänsyn till yrkesskicklighet, tillförlitlighet, solvens och sina övriga egenskaper anses vara lämplig att hålla bilskola. Om sökanden är en juridisk person, skall den föreståndare som ansvarar för undervisningen i bilskolan i fråga om yrkesskicklighet, tillförlitlighet och övriga egenskaper vara lämplig att hålla bilskola.

Tillstånd att hålla bilskola beviljas för viss tid och det kan ges på vissa villkor och med vissa begränsningar.

Utan tillstånd att hålla bilskola får förarutbildning ges i samband med sådan yrkesutbildning för förare som sker under utbildningsstyrelsens tillsyn samt i inrättningar som utbildar trafiklärare.

Närmare stadganden om förutsättningarna för beviljande av tillstånd att hålla bilskola, ansökan om och förnyande av tillstånd samt om organiseringen och övervakningen av verksamheten utfärdas genom förordning. Trafikministeriet kan separat meddela föreskrifter om hur yrkesskickligheten skall visas.

67 §

Återkallande av tillstånd att hålla bilskola

Tillstånd att hålla bilskola kan återkallas helt och hållet eller för viss tid,

1) om tillståndshavaren inte längre uppfyller villkoren för erhållande av tillstånd att hålla bilskola,

2) om de stadganden, bestämmelser eller tillståndsvillkor som gäller hållande av bilskola inte iakttas, eller

3) om undervisningen inte sköts på behörigt sätt.

Om de förseelser som uppdagas i samband med hållande av bilskola är ringa, kan tillståndshavaren tilldelas varning i stället för att tillståndet återkallas.

Beslut om återkallande av tillstånd att hålla bilskola och om tilldelande av varning fattas av den myndighet som har beviljat tillståndet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Trafikministeriet kan med undantag av vad som stadgas i 66 § under åren 1994 och 1995 meddela föreskrifter om maximiantalet nya bilskoletillstånd.

Helsingfors den 14 maj 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Trafikminister *Ole Norrback*

Lag

om ändring av 66 och 67 §§ vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 66 och 67 §§ vägtrafiklagen av den 3 april 1981 (267/81) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

66 §

Tillstånd att hålla bilskola

Förutbildning ges i bilskola, om inte nedan
annorlunda stadgas.

För hållande av bilskola skall tillstånd av länsstyrelsen utverkas. Länsstyrelsen kan bevilja tillstånd, om sökanden anses ha förutsättningar att hålla bilskola och *det enligt trafikministeriets allmänna anvisningar prövas vara påkallat och ändamålsenligt att skolan inrättas.*

Länsstyrelsen beviljar tillstånd att hålla bilskola. Tillstånd att hålla bilskola beviljas om sökanden med hänsyn till yrkesskicklighet, tillförlitlighet, solvens och sina övriga egenskaper anses vara lämplig att hålla bilskola. Om sökanden är en juridisk person, skall den förestandare som ansvarar för undervisningen i bilskolan i fråga om yrkesskicklighet, tillförlitlighet och övriga egenskaper vara lämplig att hålla bilskola.

Tillstånd att hålla bilskola beviljas för viss tid, och det kan ges på vissa villkor och med vissa begränsningar.

Utan tillstånd att hålla bilskola får förutbildning ges i samband med sådan yrkesutbildning för förare, som sker under yrkesutbildningsstyrelsens tillsyn, samt i inrättning som utbildar trafiklärare.

Utan tillstånd att hålla bilskola får förutbildning ges i samband med sådan yrkesutbildning för förare som sker under utbildningsstyrelsens tillsyn samt i inrättningar som utbildar trafiklärare.

Närmare stadganden om förutsättningarna för beviljande av tillstånd att hålla bilskola, ansökan om och förnyande av tillstånd samt om organiseringen och övervakningen av verksamheten utfärdas genom förordning. Trafikministeriet kan separat meddela föreskrifter om hur yrkesskickligheten skall visas.

67 §

Återkallande av tillstånd att hålla bilskola

Länsstyrelsen kan återkalla tillstånd att hålla bilskola helt och hållet eller för viss tid:

1) om tillståndshavaren inte längre har förutsättningar att hålla bilskola,

67 §

Återkallande av tillstånd att hålla bilskola

Tillstånd att hålla bilskola kan återkallas helt och hållet eller för viss tid,

1) om tillståndshavaren inte längre uppfyller villkoren för *erhållande av tillstånd att hålla bilskola,*

Gällande lydelse

2) om stadganden, bestämmelser eller tillståndsvillkor som utfärdats för bilskolan inte iakttages, eller

3) om undervisningen inte sköts på behörigt sätt.

Föreslagen lydelse

2) om de stadganden, bestämmelser eller tillståndsvillkor som gäller hållande av bilskola inte iakttas, eller

3) om undervisningen inte sköts på behörigt sätt.

Om de förseelser som uppdagas i samband med hållande av bilskola är ringa, kan tillståndshavaren tilldelas varning i stället för att tillståndet återkallas.

Beslut om återkallande av tillstånd att hålla bilskola och om tilldelande av varning fattas av den myndighet som har beviljat tillståndet.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Trafikministeriet kan med undantag av vad som stadgas i 66 § under åren 1994 och 1995 meddela föreskrifter om maximiantalet nya bilskoletillstånd.
